

Ministeriöt ja virastot

Yhteinen e-oppiminen valtionhallinnossa -hanke

Sisällöntuotanto eOppiva-palvelukokonaisuudessa

Valtiovarainministeriön asettama Yhteinen e-oppiminen valtionhallinnossa – hanke käynnistyi keväällä 2017. Yhteinen eOppiva oppimisympäristö on digitaalinen palvelukokonaisuus oppimiselle (katso lisää <http://www.eoppiva.fi/mika-eoppiva/>). Se mahdollistaa yhteisten ja organisaatiokohtaisten verkkokoulutusten käyttämisen ja tuottamisen yhdessä paikassa.

Palvelukokonaisuuden toiminnasta vastaa HAUS Kehittämiskeskus. Valtion tietojen ja viestintätekniikkakeskus Valtori vastaa eOppivaan kuuluvan verkko-oppimisympäristön (Moodle) teknisestä toimivuudesta. HAUS ja Valtori huolehtivat yhteistyössä siitä, että palvelukokonaisuus toimii ja kehittyy sekä sisällöllisesti että teknisesti.

Valtiovarainministeriö toimii palvelukokonaisuuden tilaajana. Tavoitteena on saada valtion yhteisiin osaamisiin liittyen virastoille laaja valikoima ilmaisia ja laadukkaita oppisisältöjä. Palvelu aukesi virastojen käyttöön maaliskuussa 2018 ja yhteisten sisältöjen määrä lisääntyy eOppivassa koko ajan.

eOppivan sisällöntuotanto ja materiaalin julkaiseminen eOppivassa

Suuri osa eOppivassa julkaistavasta materiaalista syntyy yhteistyössä viraston ja HAUSin kesken. Pääsääntöisesti virkamiehet ja työntekijät tekevät eOppivassa julkaistavan materiaalin osana työnantajan kyseiselle henkilölle osoittamia työtehtäviä, yhteistyössä HAUSin kanssa.

Kukin virasto sopii HAUSin kanssa tehtävällä sopimuksella muun muassa materiaalin julkaisemisesta eOppiva -käyttöympäristössä. Sopimus tehdään pääsääntöisesti tätä tarkoitusta varten tehtyä erityistä sopimusmallia käyttäen. Näin varmistetaan prosessin yhtenäisyyttä ja turvataan kaikille yhteiseksi tarkoitettujen materiaalin mahdollisimman laaja käyttö koulutustarkoituksiin.

Jos kysymys on HAUSin maksulliseen liiketoimintaan liittyvästä eOppivaan tulevasta oppisisältötuotannosta, tästä virasto ja HAUS sopivat tätä koskevalla toisella sopimuksella, jossa määritellään sisältöjen käytöstä palveluiden myynnissä.

eOppivassa olevan materiaalin tekijänoikeudet

eOppiva-palvelukokonaisuuteen syntyvän materiaalin tekijänoikeudet määräytyvät tekijänoikeuslain mukaisesti.

Tekijänoikeuden suojan kohteena on kirjallinen, suullinen tai taiteellinen teos, joka ylittää teoskynnyksen eli on riittävän itsenäinen ja omaperäinen. Myös opetusvideo voi olla teos. Sen sijaan asiasisältöön tai tietoon ei voi saada tekijänoikeutta. Myöskään toteutuksen formaatille ei yleensä synny tekijänoikeutta.

Teoskynnyksen arviointi on aina tapauskohtaista eli se harkitaan kunkin materiaalin kohdalla erikseen. Lisäksi on huomattava, että tekijänoikeus voi kohdistua vain johonkin opetusvideon osaan (kuva, ääni, kirjoitus tms.).

Tekijänoikeus syntyy suoraan lain nojalla. Tekijänoikeus kuuluu lain mukaan tekijälle (tekijänoikeuslain 1 §). Jos teoksen sisältö kuitenkin on tehty osana virkamiehen tai työntekijän varsinaisia työtehtäviä, niin oikeuskäytännön melko vakiintuneen tulkinnan mukaan teoksen tekijänoikeudet siirtyvät työnantajalle tämän normaalin toiminnan edellyttämässä laajuudessa, vaikka asiasta ei olisi erikseen sovittu. Oikeudet teoksen muuhun käyttöön jäävät kuitenkin aina tekijälle. Asiaan saattaa vaikuttaa myös asianomaisella alalla vakiintunut yleinen käytäntö oikeuksien siirtymisestä.

Tekijänoikeuslain 28 §:n mukaan se, jolle tekijänoikeus on luovutettu, ei saa muuttaa teosta eikä luovuttaa oikeutta toiselle, ellei toisin ole sovittu. Lähtökohdana on, että virastolla työnantajana olisi oikeus sekä siirtää tekijänoikeus HAUSille eOppivassa käytettäväksi, että oikeus muokata palvelussuhteessa syntynyttä oppimateriaalia. Tästä on hyvä sopia materiaalin tekijän virkamiehen tai työntekijän kanssa osana HAUSin kanssa tehtävää sopimusta.

Lisätietoja tekijänoikeudesta löytyy muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön internetsivuilta www.minedu.fi sekä tekijänoikeusjärjestöjen yhteisestä sivustosta tekijanoikeus.fi

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Juha Sarkio

Lainsäädäntöneuvos

Riitta Bäck